

**Fővárosi Ítéltábla
Büntető Kollégiumvezető**

1055 Budapest, Markó utca 16.
t. 06 1 268 4813, fax.: 06 1 268 4814
www.birosag.hu

**A perújítási eljárás
Szakmai konzultáció – jegyzőkönyv kivonat
2017. április 7.**

A szakmai konzultáción a Fővárosi Ítéltábla Büntető Kollégiumának bírái és bírósági titkárai vettek részt. Előadást tartotta a Fővárosi Ítéltábla Büntető Kollégiumának tanácselnöke.

Perújításnak csak bírósági határozat ellen, mégpedig csupán olyan bírósági határozat ellen van helye, amely anyagi jogerőre képes, amelyhez tehát a bíróság kötve van. Célja a már jogerősen befejezett büntetőügyben hozott téves - az anyagi igazságosság követelményét lényegesen sértő - határozat megváltoztatása, általában az alapügy befejezése után felmerült új bizonyítékok alapján. Ebbe a körbe tartozik elsősorban a bíróság jogerős ítélete (330-331. §), de az eljárást megszüntető végzése (ez utóbbi esetben attól függetlenül, hogy azt a bírósági eljárás mely szakaszában - a tárgyalás előkészítése során vagy a tárgyaláson - hozta), továbbá a tárgyalás mellőzésével meghozott végzése is. Kizárt természetesen a perújítás a feljelentést elutasító, a nyomozást mellőző, felfüggesztő vagy megszüntető határozat ellen, egyfelől azért, mert azt nem a bíróság hozza meg, másfelől azért is, mivel e határozat jogerőhatással nem rendelkezik. A kifejtettekből az is következik, hogy nem lehet perújítás tárgya a bíróság pervezető vagy deklaratív tartalmú határozata (ez utóbbiak közé tartozik például a közkegyelem hatályosulása tárgyában tett bírósági megállapítás, valamint a jogerősítő záradék is, amelyeket - ha tévesek - a bíróság akár hivatalból, akár kérelemre saját hatáskörében kijavíthat), továbbá önmagukban véve a különleges eljárásban meghozott határozatok - ideértve az összbüntetési ítéletet - sem. Csak anyagi jog miatt lehet perújítani.

Felsorolok néhány eseti döntést:

- Legf. Bír. Bfv.I.306/2004. sz. A pótmagánvádló vádindítványát elutasító végzés nem ügydöntő határozat, ezért ellene felülvizsgálati indítványnak nincs helye.
- EH 2004.1016. Ügydöntő határozatok ellen van helye csak perújítási eljárásnak.
- BH+ 2013.10.407 Külföldi ítélet érvényét elismerő határozatok ellen nincs perújítási eljárás.
- Kúria Bkf.III.827/2012. A jogerős határozat nem ügydöntő rendelkezése nem képezheti perújítás tárgyát (A pótmagánvádló perújítási indítványa kétségtelenül, kifejezetten és kizárólag a bűnügyi költség, valamint az ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelező rendelkezést támadta, annak megváltoztatását célozta.)

A perújítás tárgyában kizárólag a bíróság dönthet. A magánvádas eljárásban ellenben az 515. § speciális rendelkezést is tartalmaz. Nevezetesen annak (1) bekezdése egyfelől kimondja azt, hogy a magánvádló csupán akkor terjeszthet elő perújítási indítványt, ha a terheltet felmentették vagy a vele szemben indult eljárást megszüntették, következésként a magánvádló kérelme a büntetés mértékét nem érintheti. Másfelől az említett törvényhely (2) bekezdése azt is rögzíti, hogy magánvádas eljárásban a perújítási kérelmet közvetlenül a bíróságnál kell előterjeszteni.

Perújítás okai: csak meghatározott okok miatt lehet perújítást előterjeszteni: (Be.408.§.)
A feltételek egymásra épülnek, tehát ha valamelyik nem teljesül a többivel nem is kell foglalkozni.

A perújítás okai:

1. ok:

Új bizonyíték

Bizonyítékon csak azt lehet érteni amelyik a bűncselekmények tisztázása érdekében szolgálnak. (Be. 76.§.) Mi nem minősíthető újnak? Amit már a bíróság felhasznált vagy amit már korábban előterjesztettek. Olyan tények vehetők csak figyelembe amik a jogerős határozatnál fenn álltak, de nem voltak ismertek. Perújítási ok az is, ha a bíróság ügydöntő határozatának jogerőre emelkedése után válik ismertté az a tény, hogy a terhelt már az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését megelőzően elhalálozott. (Ez a helyzet előállhat a XXV. fejezetben részletezett eljárás során, de főként akkor, amikor a másodfokú eljárásban a terhelt részvétele nem kötelező.) (Bkv33.vélemény, BK94., Kúria Bkf.1158/2012., BH2015.123., BH2015.60., BH.2014.425., Bpkf.828/2014., BH.2013.60.

Rámutat a Kúria arra, hogy a perújítás Be. 408. § (1) bekezdés a) pontja szerinti oka a jogerős ügydöntő határozattal szembeni ténybeli kifogás lehetőségét biztosítja, azonban nem feltétlenül, hanem három - egymásra épülő - feltétel együttes fennállása esetén. Ez okból ugyanis akkor rendelhető el a perújítás, ha - a bejelentett bizonyíték újnak tekinthető; az alapügyben nem merült fel, vagy felmerült, de azt az eljárás bírósága nem értékelte; és

- az (ekként) újnak tekintendő bizonyíték alkalmas arra, hogy valamely tény - jogerős határozatban foglaltaktól - eltérő, vagy önmagában új tény megállapítását eredményezze; s végül, - az újnak tekintendő bizonyíték az eltérő, illetve új tény megállapítására alkalmassága folytán perdöntő jellegű, egyben azt is valószínűsíti, hogy lényegesen meg kell változtatni a jogerős határozat bűnösségre vagy büntetéskiszabásra vonatkozó rendelkezését, illetve az eljárást meg kell szüntetni.

2. ok:

A terhelttel szemben ugyanazon cselekmény miatt több jogerős ítéletet hoztak, vagy a terheltet nem a valódi nevén ítélték el [408.§ (1) b/]

A res iudicatán alapuló perújítási ok esetén az utóbb hozott ítélet (végzés) ellen kell perújítást kezdeményezni, és - függetlenül attól, hogy a jogerős határozatok közül melyik a törvényes - mindig a később meghozott határozatot kell hatályon kívül helyezni.

(Kúria 6/2009. számú jogegységi határozat, 3/2011. büntető jogegységi, BH. 2015.178., a rész cselekmények közül, ha bűnsegédként vagy felbujtóként követte el az elkövető, akkor folytatólágossággként nem lehet minősíteni.

3.ok:

Hamis vagy hamisított bizonyíték felhasználása.

A hamis vagy hamisított bizonyíték alapügybeli felhasználása azonban önmagában még nem alapozza meg a perújítást, szükséges az is, hogy a hamis (hamisított) bizonyíték felhasználása bűncselekményt valósítson meg, s e bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet állapítsa meg, vagy az ilyen ítélet meghozatalát ne bizonyítottság hiánya zárja ki [408. § (2) bek. a) pont]. Az pedig további feltétel, hogy megállapítható legyen, miszerint e bűncselekmény az alapügyben eljárás bírósága határozatát befolyásolta [408. § (2) bek. b) pont]. (Kúria Bfv.138/2013., BH.2013.63., Kúria Bkf.1042/2012.,)

4. ok:

A bíróság, ügyészség vagy a nyomozó hatóság tagjának kötelelességzése. (bárki

elkövetheti, nemcsak a bíró, hanem a jegyző is) A bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság tagjának nem bármilyen, hanem csak az alapügyben véghezvitt és büntető törvénybe ütköző, tehát bűncselekményt képező kötelességszegése - amelyek közé tartozhat például az ügyben értékelt bizonyíték bűncselekmény útján történt megszerzése (Bpkf.425/2015. Bpkf.1172/2014.)

5. ok:

A terhelt távollétében hozott ítélet elleni perújítás.

Csak akkor lehet, ha az alapügyben a terhelt távollétében jártak el. A terhelt tartózkodási helye csak a jogerős ítélet meghozatala után válik ismertté. Csak a terhelt javára lehet perújítani (BH.2005.388., BH2007/289.)

6. ok:

Kegyelem esetén

A Be. 597. §-ának (3) bekezdése értelmében a terhelt, a védő, valamint a terhelt hozzátartozója a büntetőeljárás megszüntetése iránt benyújthat kegyelmi kérelmet, amelynek azonban a Be. 598. §-a (1) bekezdésének b) pontjából kitűnően az eljárás folytatására nincs halasztó hatálya. Ezért előfordulhat, hogy a bíróság az ügyben jogerős ügydöntő határozatot hoz, nem tudván arról, miszerint a köztársasági elnök megelőzően már határozott a büntetőeljárás kegyelemből történő megszüntetéséről. Ebben az esetben a kegyelmi elhatározás ténye a perújítási ok, s erre tekintettel a perújítási eljárás lefolytatása a 409. § (4) bekezdése szerint kötelező.

Más a helyzet, ha az ügydöntő határozat kihirdetését követően, de még annak jogerőre emelkedését megelőzően válik ismertté, hogy a vádlott eljárási kegyelemben részesült, és a határozat ellen nem jelentettek be fellebbezést, ekkor ugyanis a bíróság a Be. 332. § (5) bekezdése szerint jár el: a nem jogerős ügydöntő határozatát vagy határozatának e vádlottat érintő részét hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

Az előadásom további részében kitérek arra, hogy a törvény szabályozza a perújítási feltételeket, azaz ki, mikor indíthat perújítási eljárást.

A perújítási eljárás: két részre tagolódik:

A perújítás megengedhetősége kérdésében - vagyis abban, hogy a felhozott perújítási ok alapján helye lehet-e perújításnak - mindig a másodfokú bíróság dönt, ha tehát az alapügyben első fokon járásbíró járt el a törvényszék, amennyiben pedig az elsőfokú bíróság törvényszék volt, akkor az ítéletábra határoz.

A bíróság döntése a megengedhetőség kérdésében: beszerzi az iratokat vagy nyomozást rendelhet el és az iratokat az ügyésznek megküldi.

(BKv 89., EH 2013.12.B24, [Kúria Bkf. III. 536/2013.], BH+ 2014.5.197 [Kúria Bkf. II. 1.553/2013.], BH 2017.1.9 (Kúria Bpkf. II. 824/2016.)

A megismételt perújítási eljáráson a bíróság értékelni köteles az új felmerült bizonyítékokat és ez alapján kell mérlegelnie.

Határozatok: Az alaphatározatot hatályon kívül kell helyezni és egy új rendelkezést kell hozni. Ha a terhelt elmeállapota miatt terjesztettek elő perújítást, akkor a bizonyítékokra nem kell kiterjednie. (BH2017/10., ÍH 2014/11., EH 2014.11., Figyelemre kell lenni a súlyosítási tilalomra (Kúria Bfv. III. 1.133/2013.).